

Programa Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu

Programa d'innovació reconegut pel Departament d'Educació

Descripció del programa i del procés de selecció de centres

1. Objecte:

L'objecte d'aquest document és la presentació del procés de selecció dels centres públics d'educació infantil i primària i d'educació secundària obligatòria en el programa **Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu**.

La present convocatòria preveu la selecció dels centres educatius públics que entrarien a formar part del programa el gener del 2024.

2. Destinataris:

Els centres públics d'educació infantil i primària i d'educació secundària obligatòria de Catalunya que compleixin els requisits de participació que s'exposen a l'apartat 7.

3. Descripció del programa Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu:

El programa **Magnet Aliances per a l'èxit educatiu** té per objectiu acompanyar els centres educatius en el desenvolupament d'un projecte en aliança amb una institució *partner* per tal de millorar l'èxit educatiu i reduir la segregació escolar. Aquesta aliança ha de permetre als centres desenvolupar un projecte educatiu innovador i de qualitat, que els permeti esdevenir un centre de referència en el seu territori, un centre atractiu que tingui magnetisme tant per a les famílies com per a la comunitat educativa i que recuperi una composició social equilibrada respecte a la del seu territori.

Les institucions *partner* que hi participen són institucions de referència i excel·lència en un camp de coneixement específic (ciència, tecnologia, art, comunicació audiovisual, etc.) que tenen un compromís educatiu amb la societat, i una gran capacitat de transferir innovació i coneixement.

Les administracions locals i educativa acompanyen el projecte d'innovació amb mesures que afavoreixin un canvi de tendència en la dinàmica d'escolarització.

4. Finalitat i objectius del programa:

La finalitat del programa és l'acompanyament dels centres seleccionats en un procés de canvi per recuperar una composició social equilibrada respecte el seu territori de referència i alhora millorar l'èxit educatiu.

Els objectius del programa són:

- a. Incorporar el coneixement de la institució *partner* al dia a dia del centre, des d'un enfocament globalitzat de l'aprenentatge
- b. Desenvolupar una organització de centre que afavoreixi una major coherència i intencionalitat al projecte de centre i per a que l'equip docent esdevingui una comunitat de pràctica reflexiva
- c. Generar situacions d'aprenentatge que comportin indagació: fer-pensar-comunicar.
- d. Desenvolupar estratègies d'implicació de les famílies i de comunicació externa per donar a conèixer el projecte de centre.
- e. Desenvolupar mesures d'escolarització equilibrada que afavoreixin un canvi en les dinàmiques d'escolarització del municipi.

5. Institucions impulsores del programa

Aquest programa està impulsat pel Departament d'Educació, la Fundació Jaume Bofill i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB, amb la col·laboració del Consorci d'Educació de Barcelona i diversos Ajuntaments.

6. Durada del Programa

Els projectes dels centres participants en el programa tindran una durada de cinc cursos, amb les següents fases (del gener del 2024 al juny del 2028):

1. Establiment de compromisos i visió de centre
2. Desenvolupament del projecte
3. Seguiment i avaluació
4. Consolidació

El centre dissenyarà cada any un pla d'acció que contrastarà a l'inici i al final de curs amb una comissió de seguiment.

Passats els quatre cursos també hi haurà un seguiment per part de la comissió per consolidar el projecte.

7. Requisits per entrar al programa:

1. Ser un centre que tingui una **composició social desequilibrada** respecte a la zona de referència (entre un 10% i un 30% d'alumnat de nacionalitat estrangera i/o un 10% de beques de menjador o de material per sobre de la mitjana de la seva zona) i no sobrepassa el 55% d'alumnes de nacionalitat estrangera i/o d'ètnia gitana.
2. Tenir evidències de l'**existència de famílies** en l'entorn del centre susceptibles de ser atretes però que opten per altres centres.
3. Presentar el **pre-projecte** seguint el model de la present convocatòria.
4. **Compromís explícit de l'equip directiu** a través de la signatura d'una carta amb els compromisos concrets pel desenvolupament i l'avaluació del projecte d'aliança i d'innovació pels quatre cursos del programa. Incorporació, si és el cas, dels objectius del programa Magnet al projecte de direcció.

5. **Compromís explícit del claustre** amb el preprojecte d'aliança i d'innovació i participació del 80% dels docents en les activitats formatives. (acord de claustre aprovant el preprojecte d'aliança i d'innovació)
6. **Acord de Consell Escolar** aprovant el preprojecte d'aliança i d'innovació
7. **Document de suport de l'Ajuntament** del municipi amb el vist-i-plau de la participació del centre en aquesta programa i el compromís de suport municipal amb la implementació de mesures d'escolarització equilibrada.
8. Haver realitzat amb el claustre almenys **dues sessions de formació** amb l'equip de coordinació del programa (centre pre-seleccionats).

Perfil de les institucions *partner*:

El programa es vol desplegar amb institucions del país que tinguin el perfil i les característiques següents:

- Ser institucions de referència i excel·lència en un camp de coneixement específic (matemàtiques, ciències, tecnologia, arts visuals i plàstiques, arts escèniques, llengües, etc.).
- Tenir un compromís educatiu amb la societat, ser conscients del seu potencial socialitzador.
- Tenir un potencial específic per transferir innovació i coneixement.
- Ser institucions amb experiència en propostes educatives o amb voluntat divulgativa.
- Comprometre's a aportar recursos per desenvolupar el projecte durant 4 anys, per poder fer accions amb l'equip docent, l'alumnat i les famílies del centre educatiu.
- Designar una persona de referència per al projecte i un equip motor de 3 persones com a mínim.

8. Compromisos del centre educatiu:

Els centres educatius que es presentin a la present convocatòria, i siguin pre-seleccionats, es comprometen al llarg del primer trimestre del curs 2023-2024 a participar de les sessions informatives i de formació proposades per la coordinació del programa per tal d'elaborar el projecte definitiu i prendre els acords i compromisos per part de l'equip directiu i el claustre.

Els centres educatius que siguin seleccionats a la present convocatòria es comprometen a partir del gener del 2024 a:

1. Constituir un equip impulsor que sigui tan representatiu com es pugui de Claustre, amb aproximadament un 20% dels seus membres a més de l'equip directiu.
2. Desenvolupar el projecte d'innovació al llarg de 4 cursos, concretant aquest projecte en un pla d'acció anual.
3. Implicar l'equip docent en tot el procés i a desenvolupar experiències d'aula i de centre i garantir una participació de més del 80% del claustre en les activitats formatives.
4. No planificar altres formacions intensives que afectin a tot l'equip docent del centre durant els quatre anys del programa.

5. Organitzar el centre per facilitar que hi hagi espais i temps de reflexió i planificació de l'equip docent, tant de forma individual com col·lectiva.
6. Vetllar per la continuïtat del projecte i de l'equip docent implicat en la mesura que la normativa vigent o permeti
7. Desenvolupar noves estratègies per donar a conèixer el centre al seu entorn.
8. Facilitar les dades i informació necessària per al seguiment i l'avaluació del projecte junt amb la inspecció educativa.
9. Presentar una breu memòria al final de cada curs escolar i una memòria final després dels 3 anys del projecte d'innovació, amb els reptes per la consolidació del projecte.
10. Documentar pràctiques de referència com a instrument de reflexió interna i amb la finalitat de transferir coneixement a altres centres educatius.
11. Participar en les activitats organitzades per als centres Magnet (jornada formació equips motor, jornada anual d'intercanvi d'experiències magnet, ...) per tal de compartir metodologies i generar coneixement.

9. Què ofereix el programa Magnet, aliances per a l'èxit educatiu?

1. Acompanyament a l'equip directiu en el desplegament del projecte d'innovació.
2. Suport en la recerca d'una institució d'excel·lència amb la qual desenvolupar el projecte.
3. Assessorament en centre de 15 hores el curs 2023-2024 (de febrer a juny. 10 presencials i 5 no presencials) per tal d'elaborar la visió de centre i iniciar el coneixement de la institució partner. Aquesta formació serà reconeguda pel Departament d'Educació.
4. Assessorament en centre de 30 hores anuals (20 presencials i 10 no presencials) durant 3 anys, iniciant-se el curs 2024-2025. Aquesta formació serà reconeguda pel Departament d'Educació (innovació pedagògica).
5. Difusió estratègica del projecte en el territori.
6. Materials de suport i activitats formatives.
7. Intercanvi amb altres centres Magnet i participació en activitats formatives i d'intercanvi d'experiències.
8. Col·laboració amb les administracions educatives en l'anàlisi de mesures d'escolarització equilibrada en el centre i el municipi.

10. Seguiment i avaluació dels projectes de centre

Els projectes també tindran una comissió de seguiment formada per: l'equip directiu del centre educatiu, representants de les famílies, la institució partner, la inspecció d'educació, l'administració local, serveis educatius, la persona formadora i la coordinació del programa.

La comissió de seguiment es reunirà dues vegades cada curs:

- a. Una a principi de curs per fer aportacions al pla d'acció anual Magnet, que inclourà objectius, accions i criteris d'avaluació en relació als quatre eixos de treball del programa:

- Desenvolupament d'estratègies per tal d'incorporar el coneixement de la institució al dia a dia del centre, des d'un enfocament globalitzat de l'aprenentatge
- Desenvolupament d'estratègies organitzatives de centre que afavoreixin una major coherència i intencionalitat al projecte de centre i per a que l'equip docent esdevingui una comunitat de pràctica reflexiva
- Desenvolupament d'estratègies per generar situacions d'aprenentatge que comportin indagació: fer-pensar-comunicar
- Desenvolupament d'estratègies d'implicació de les famílies i de comunicació externa per donar a conèixer el projecte de centre.

b. L'altra reunió a final de curs per fer balanç i definir els reptes pel curs següent.

Al mateix temps, l'equip directiu i la inspecció d'educació recolliran anualment les dades necessàries per a l'avaluació del projecte i les analitzaran conjuntament cada curs. En especial, analitzaran les dades d'evolució de la matrícula del centre i de la composició social de l'alumnat i la millora de l'èxit educatiu.

En finalitzar el programa el centre educatiu presentarà una memòria final on explicitarà la feina feta, els resultats obtinguts, les propostes de consolidació i els reptes de futur, amb l'objectiu que el programa es mantingui i formi part del projecte educatiu del centre (PEC).

11. Seguiment i avaluació del programa

El programa compta amb una comissió de seguiment formada per representants del Departament d'Educació, la Fundació Jaume Bofill i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB.

El programa s'avaluarà a partir dels indicadors següents:

- Nombre de centres que han sol·licitat entrar al programa
- Percentatge de centres que han finalitzat el projecte el curs 2026-2027
- Percentatge de centres que consoliden autònomament el projecte el curs 2027-2028
- Evolució de la preinscripció i matrícula dels centres que participen en el programa (tant pel que fa al nombre com per la composició social del centre)
- Evolució dels resultats acadèmics de l'alumnat dels centres que participen en el programa
- Índex de mobilitat de l'alumnat
- Percentatge de centres que han realitzat canvis estructurals per tal d'impulsar la reflexió i la planificació pedagògiques
- Grau de satisfacció pel que fa a la relació entre els centres educatius i les institucions
- Nombre d'accions i productes de difusió dels projectes dels centres

12. Procés de sol·licitud i selecció per al curs 2023-24:

a. Presentació sol·licitud per part del centre educatiu

El període de presentació de sol·licituds és el que marqui la convocatòria única dels programes d'Innovació del Departament d'Educació (convocatòria unificada curs 22-23).

Els centres educatius que han mostrat interès per entrar al programa o que han estat proposats per un SSTT o el CEB poden sol·licitar entrar al programa Magnet, omplint el formulari de sol·licitud abans del 15 de maig del 2023.

Els centres interessats a participar en aquest programa han de presentar mitjançant l'eValisa:

- La [sol·licitud per entrar a formar part del programa](#)
- Carta de compromís explícit de l'equip directiu
- [Compromís de participació](#) (ha de comptar amb el suport de com a mínim del 80% del claustre i ha d'estar aprovat pel consell escolar)
- [Carta de suport de l'ajuntament](#)
- [Pre-projecte](#)

b. Informació complementària aportada pels Servei Territorial o del Consorci d'Educació de Barcelona:

Els Serveis Territorials d'Ensenyament o el Consorci d'Educació de Barcelona, a petició de la coordinació del programa, compartiran la informació complementària de cada projecte presentat, en concret:

- Dades de composició social del centre i de la zona (percentatges d'alumnat d'origen immigrant¹ dels altres centres educatius de la zona sufragats amb fons públics, percentatge d'alumnat NESD, i percentatge de beques menjador dels altres centres educatius de la zona)
- Dades de l'oferta i la demanda d'escolarització dels darrers anys a la zona
- Mesures d'escolarització equilibrada que s'estan desenvolupant i que es preveuen implementar en els propers anys
- Dades de previsió demogràfica i evidències que permetin saber si a la zona hi ha famílies susceptibles de ser atretes al centre
- Observacions i valoració del SSTT o del CEB sobre l'oportunitat d'incorporar aquest centre al programa, en funció del seu moment actual i recorregut anterior

c. Comissió de pre-selecció

Aquesta comissió formada per la coordinació del programa revisarà la documentació presentada, valorarà si es compleixen els requisits i resoldrà els centres admesos i exclosos a la pre-selecció.

¹ Fill de pare i mare d'origen immigrant

d. Període d'establiment de compromisos (setembre-desembre 2022)

Per tal de recollir la màxima informació de cada un dels centres presentats, en aquest període l'equip de coordinació del programa es reunirà amb:

1. Amb l'equip directiu.
2. Amb el claustre.
3. Amb la inspecció del centre.
4. Amb l'Ajuntament.

e. Comissió de selecció:

Al llarg del mes de desembre de 2023, la comissió de selecció valorarà els projectes i la documentació aportada, publicant la llista de centres seleccionats.

De tots els projectes (i centres) presentats, la comissió seleccionarà els centres que entren al programa el gener del 2024, a partir dels criteris de selecció generals i dels informes dels SSTT o del CEB.

La comissió de selecció central estarà representada per totes les entitats signants del conveni de col·laboració per la creació del programa Magnet, concretament per:

- El Subdirector o la Subdirectora General d'Innovació i formació o persona que delegui que actuarà com a president o presidenta de la comissió de selecció
- El Cap de servei d'Innovació educativa o persona que delegui.
- El Subdirector o la Subdirectora General de la Inspecció d'Educació o la persona que delegui.
- Tres assessors tècnics docents del Servei d'Innovació, Xarxes i Serveis Educatius, un dels quals actuarà com a secretari o secretària de la comissió.
- Director de la Fundació Jaume Bofill o persona que delegui.
- Coordinadora del programa Magnet de la Fundació Jaume Bofill o persona que delegui.
- La directora de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB o la persona que delegui.
- Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona o persona que delegui. Només tindrà vot en referència als centres de Barcelona ciutat.

La comissió de selecció podrà demanar als centres els aclariments que consideri oportuns. El Departament d'Educació publicarà una resolució presentant el programa i declarant els centres educatius seleccionats per a incorporar-se al programa el gener del 2024.

f. Criteris per a la selecció dels centres:

Els criteris de selecció seran els següents:

- Compliment dels requisits anunciats en l'apartat 7 d'aquest document
- Aportació d'evidències que justifiquin la diagnosi inicial (informació dels Serveis Territorials o del Consorci d'Educació de Barcelona)

- Grau de coherència del projecte d'innovació amb la diagnosi inicial i els objectius del programa Magnet
- Oportunitat de la participació del centre en el programa:
 - factors interns: capacitat de lideratge de l'equip directiu, implicació de l'equip docent, cohesió de claustre i trajectòria.
 - factors externs: possibilitats d'escolarització equilibrada de la seva zona territorial. Existència de plans per reduir la segregació escolar i implicació d'altres actors que poden afavorir un major impacte del programa.
- Existència d'una institució partner de proximitat que reuneixi les característiques definides en el perfil d'institucions.

Es vetllarà per l'equilibri territorial sempre i quan els projectes d'innovació presentats compleixin els requisits d'aquesta convocatòria. Així mateix es vetllarà per la participació tant de centres d'educació infantil i primària com de secundària obligatòria.

g. Calendari de la present convocatòria:

- Fins el 15 de maig de 2023: Inscripció al programa, lliurament dels documents demanats i del [pre-projecte](#).
- Abans del 29 de maig de 2023: Publicació de la llista provisional dels centres admesos i exclosos a la pre-selecció.
- Des de la data de la publicació dels centres admesos i exclosos, s'obre un període de cinc dies hàbils per realitzar les reclamacions.
- Abans del 26 de juny de 2023: Publicació de la llista definitiva dels centres admesos i exclosos a la preselecció.
- Octubre-Desembre del curs 2023-2024: Participar a les reunions d'establiment de compromisos amb la coordinació del programa.
- El desembre del 2023: Publicació provisional i definitiva de la llista dels centres Magnet que entren al programa el gener del 2024.

14. Certificació de la formació i innovació

Tant la certificació de la formació com d'innovació pedagògica en la participació en el programa d'Innovació Magnet es realitzarà d'acord als criteris establerts a la convocatòria única dels programes d'Innovació.